

В останалите страни от Източна Европа би било твърде тенденциозно и необосновано да се говори за асимилационни нагласи и тенденции в държавната политика спрямо циганите, даже и изтеглени напред във времето, като някаква далечна перспектива. Всъщност в Полша и Албания, където и циганското присъствие не е толкова високо като дял от общото население, макар и тези страни да са изграждани и развивани като етнонационални държави, държавната политика по отношение на циганите има толкова незначителни измерения, че няма основания да бъде мислена в асимилационен план.

Различен е случаят с Югославия, където циганите/ромите поставят неведнъж публично въпроса за получаване на официален, конституционно закрепен статут, равноправен с другите народи от сходен порядък във федерацията (без собствено държавно-административно образувание). По ирония на съдбата, в крайна сметка те получават такъв статут малко преди разпадането на Югославия, но липсата му не може да се тълкува като подкрепа на някаква асимилационна политика. Самата концепцията на 'югославизма' предполага трансформирането на всички народи в нов тип общност ('югославяни'), без това да означава предварителното асимилиране на циганите в състава на други народи.

Аналогична е и ситуацията в СССР, където, освен всичко друго, циганите са съвсем незначителна общност (за съветските мащаби), и е твърде наивно да се говори за специална политика за тяхната асимилация. В СССР господства държавната концепция за бъдещия единен 'съветски народ' (идеологема, макар и обоснована с постулатите на марксизма-ленизма, всъщност представлява развитието на идеята на 'Россия и россияните' от времената на Руската империя), която предполага обединението на всички народи в качествено ново образувание, което е нещо доста по-различно от асимилация.